

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT MAGASIN

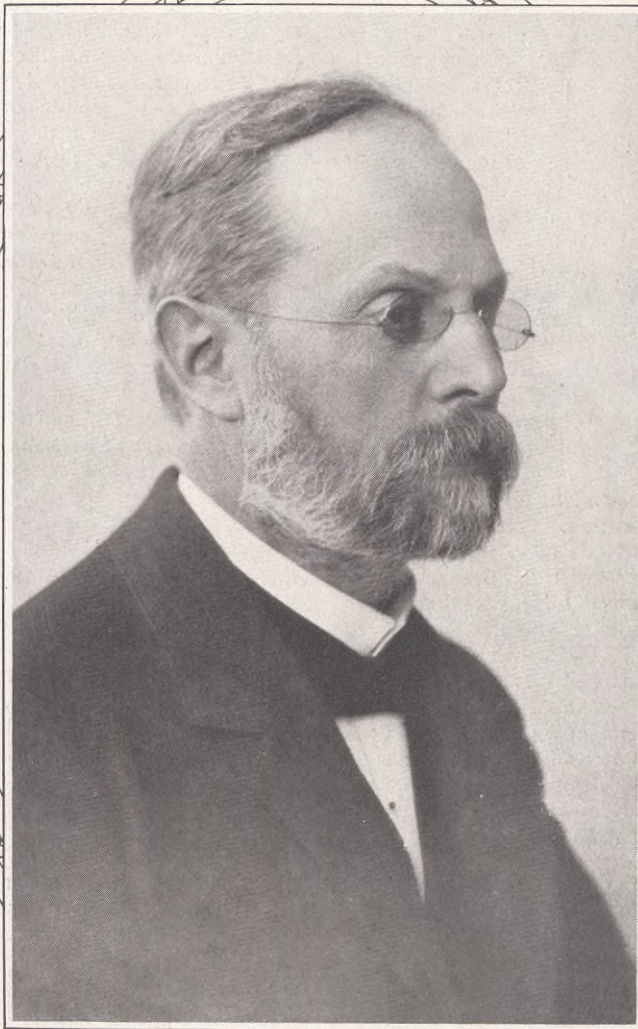


EKERÖ VID MÅLAREN. — FOTO. G. HEURLIN, STOCKHOLM

20:DE ÅRG.

DEN 10 AUGUSTI 1919

N:o 45



Efter porträtt.

avbildad: Bengt Sjöberg

Klas Sandén.

”Det ord i svenska språket, som närmast motsvarar ordet ’hygien’, är ’hälsovård’ och dennas mål är att befordra ett godt hälsotillstånd hos enskilda och hos folket i dess helhet — eller — något närmare preciseradt — att genom utfinnande af orsakerna till ohälsa samt utbredande af kunskap härom samt om medlen däremot motarbeta sådan. Gränsen mellan hälsovård och sjukvård kan dock understundom vara svår att uppdraga. — Den grundläggande delen af hygienien är och måste vara en medicinsk vetenskap, som af sina utfövarer alltså förutsätter läkareutbildning.” Men det finnes äfven ”en kunskapsgrän, som kan benämnas ’tillämpad hygien’ och som består i kunskapen om de principer, hvilka böra komma till användning för att tillgodose den grundläggande hygienens kraf. — Benämningarna samhällshygien, byggnadshygien, bostadshygien, fabriks-hygien, transportmedlens hygien, lifsmedlens hygien, kroppens enskilda hygien o. s. v. visa bland annat, i huru många olika riktningar den tillämpade hygienien rör sig. Man kan i sanning påstå, att intet område af mänsklig verksamhet finnes, som ej på något sätt kan beröras häraf. Men — invänder någon — om så är förhållandet, skulle ju den tillämpade hygienien förutsätta specialisering på hvarje område, något som påtagligen vore en uppgift, omöjlig att fylla. Saken hjälpes emellertid — här liksom annorstädes — därigenom att hvar och en begränsar sig till ett visst område, där han kan intränga djupare.”

Dessa rader äro hämtade ur en skrift, utgifven med anledning af inflyttningen i K. Tekniska högskolans nybyggnader år 1917. De äro nedskrifna af den föregångsman i vårt land på den tillämpade hygienens område, hvars bild återgifves på H. 8. D:s första sida och som utträttat så mycket och verkligen är specialist på så många af ofvan antydda områden, dessutom analytiker — främst gasanalytiker — samt värmetekniker, att det kräives samverkan af ett antal fackmän för att sakkunnigt skriva hans biografi. För den, som här skall söka gifva en bild af denna rika verksamhet, är det därför nödvändigt att hålla sig till de yttre konturerna.

Klas Gustaf Anders Sondén tillhör den kända slakten, som på sitt stamträd kan räkna ett flertal på skilda områden betydande män. Han är född i Kvillinge socken i Östergötland den 5 augusti 1859 och fyller sålunda i dagarna 60 år. Föräldrarna voro kyrkoherden i Kvillinge Anders Fredrik Sondén och hans maka Carolina Kalén. Fadern var uppenbarligen en mångsidig man. Innan han blef kyrkoherde, var han lektor i matematik och rektor vid Linköpings gymnasium och blef sedermera domprost i Skara och teologie doktor. Han var ledamot af prästeståndet under de fem sista ständsriksdagarna och arbetade tidigare, nämligen från 1847, i en kommitté, som upp-gjorde förslag till omorganisation af de allmänna läro-verken. Han var äfven verksam som skriftställare i olika ämnen. Klas Sondén gick i Skara högre elemtarläroverk åren 1868—75, antogs 1876 till elev vid dåvarande Teknologiska institutet, hvars namn 1877 förändrades till Tekniska högskolan, och utexaminerades från dess kemiska fackskola 1879. F. L. Ekman var då professor i kemisk teknologi. Därefter studerade den nyvordne ingenjören vid R. Fresenii laboratorium i Wiesbaden dels som elev, dels som

assistent 1880—81 och någon tid 1882 och hade äfven anställning på ett stort industrilaboratorium i Tyskland. Åren 1883—84 verkade han som lärare i kemi och matematik vid tekniska skolan i Eskilstuna. År 1885 erhöill han den anställning, som i särskild grad blef bestämmande för framtiden. Han blef då Stockholms stads hälsovårdsnämnds kemist och längre fram dess ingenior, hvilken tjänst äfven innefattar föreståndareskapet för hälsovårdsnämndens fysikalisk-kemiska laboratorium och som af Sondén fortfarande beklädes.

Vid sidan af denna mångskiftande tjänst, som, när ordinarie innehafvaren är frånvarande, måste uppdelas på en kemist och en vattenbyggare — vissa tidsperioder med tjänstledighet därifrån — har Sondén hunnit med beundransvärdt mycket: vetenskapligt arbete, författare- och lärareverksamhet, fullgörandet af en mängd offentliga och enskilda uppdrag. Sedan 1894 är han docent i teknisk hygien vid Tekn. högskolan, sedan 1898 extra lärare i samma ämne och sedan 1904 äfven i tillämpad värmelära. Han har äfven en tid varit lärare i varukunskap vid Schartaus handelsinstitut. Åren 1902—06 var han medlem af en kommitté, tillsatt inom civildepartementet för granskning af giftlagstiftningen, 1907—15 medlem af k. dikningslagskommittén — för utredningar och förslag till lag rörande förorening af vatten och luft — samt ledare af denna kommittés omfattande undersökningsarbeten. Från denna tid härleder sig ett af hans större tryckta arbeten: ”Anteckningar rörande vattenbeskaffenheten i svenska vattendrag”.

Sedan 1916 är Sondén medlem af k. lifsmedelslagstiftningskommittén, som har den kräfvande uppgiften att utarbета förslag till en i vårt land länge saknad och nödvändig lifsmedelslag och hvad därtill hörer. Han har dessutom deltagit i ett antal andra kommittéarbeten, hvaraf här må nämnas Tekniska högskolans nybyggnadskommitté, däremot har han hållit sig fjärran från politiken.

År 1911—12 var Sondén t. f. föredragande i ärenden rörande allmän hälsovård i medicinalstyrelsen och är f. n. medlem af samma styrelses vetenskapliga råd. Han har gifvetvis företagit ett flertal utländska studieresor. Sondén är en framstående teknisk-vetenskaplig författare. Hans böcker (t. ex. Sondéns ”Förbränningslära”) och andra skrifter äro mycket uppskattade bland fackmän på skilda områden — en del af dem ha äfven nått en större allmänhet — och karaktärisera väl sin författare, då de bland annat vittna om en utomordentlig arbetsförmåga, djup och enastående mångsidig kunskap, sundt förnuft och klar hjärna. För öfrigt saknar denna allvarets man ingalunda humorns gåfva, och han träffar alltid ”hufvudet på spiken”.

Att en man med Sondéns gärning icke blifvit utan utmärkelser, är naturligt. Det var ett välförtjänt erkännande från de medicinska vetenskapernas målsmän, när han vid Linnéjubileet år 1907 kreerades till medicine hedersdoktor vid Uppsala universitet. Han är ledamot af landbruksakademien och vetenskapsakademien.

Sedan 1887 är Sondén i äktenskap förenad med Alice Kalén, dotter till lasarettsläkaren i Sala Frans Kalén och hans maka f. Malmerfeldt. Familjen har sedan 1895 sitt hem förlagdt i Djursholm.

NATIONAL PORTRAIT GALLERY I LONDON. 2.

Mästaren från vår storhetstid *Mikael Dahl* (f. 1656 † 1743) såg dagens ljus i Stockholm. Tidigt elev af en konterfejare *Martin Hannibal* (hvars målningar påträffas hufvudsakligen i Kungl. Medicinalstyrelsens samling) samt *Ehrenstrahl* följde Dahl vid 22 års ålder en engelsk köpman till London, hvarifrån han begaf sig ut på en studieresa till Paris och Rom. I sistnämnda stad målade han 1687 ett porträtt af drottning *Kristina*. Året därpå for konstnären tillbaka till England, där han inom kort förvärfvade ett betydligt anseende som porträttmålare och blef den berömda *G.*



KONUNG GEORG II AF ENGLAND.
Porträtt i olja af Mikael Dahl.

det kallas till följd af sina skiftande nyanser i denna färg.

I England förekommer däremot en stor mängd af Dahls porträtt. Bland dessa må nämnas: *Karl XI af Sverige* till häst i Windsors slott samt några amiraler i Hampton court. Till Dahls bästa arbeten höra bilderna af några berömda skönheter vid drottning Annas hof, målade i kroppsstorlek på beställning af hertigen af Somerset. De finnas i "Beauty Room, Petworth House, Sussex, och föreställa: *Rachel Rusell*, hertiginna af Devonshire; *Lady Mary Somerset*, hertiginna af Ormonde; *Jane Temple*, grefvinna af Portland;

LORDLÖJTANTEN OCH VICE KONUNGEN AF IRLAND
JAMES BUTLER, hertig af Ormonde.
Porträtt i olja af Mikael Dahl.



DROTTNING ANNA AF ENGLAND MED SIN SON WILLIAM,
hertig af Gloucester.
Porträtt i olja af Mikael Dahl.



Forts. å sid. 710.

RYTTARFÄST Å SÄRÖ.



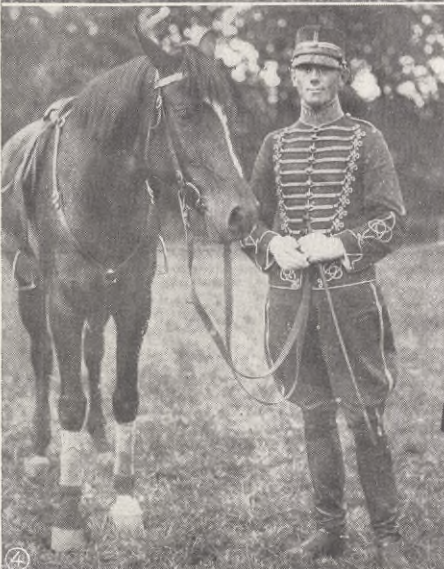
1. KONUNGEN, som tillbringat en kort hvilo-tid å det vackra Särö, åskådare vid ryttarfästets täflingar. Närmast H. m:t sitter vid ena sidan fru Theodor Willerding och vid den andra fru och konsult James Keiller, hvilka utöfvat värdskap under sejouren

2. TRE PRISTAGRINNOR: Fr. v. fru B. Sandström, fröken R. Stang-Westrup och fröken M. von Rosen.

3. KAPTEN J. LUNDBLÅD å "Uno", segrare i den svåraste prisridningen.

4. LÖJTN. E. HALLBERG, segrare i svårare prishoppning.

5. LIFREGEMENTETS HUSARERS LAG mottager ur konungens hand den eröfrade kungapokal.



EFTERSKÖRD FRÅN DEN STORA MUSIKFÄSTEN.



EN ENASTÅENDE SAMLING AF NORDENS YPPERSTE NU LEFVANDE KOMPOSITÖRER, efter foto. tagen vid den stora Musikfästen i Köpenhamn. Se H. 8. D. nr 39. Sittande, fr. v.: Dr Vilhelm Stenhammar (Sverige), fröken Karin Branzell (tillfölje den utomordentliga framgång hennes sång vann, kallad "Musikfästens drottning"), kompositören Erkki Melartin (Finland), och kompositören Carl Nielsen (Danmark). Stående, fr. v.: kapellmästaren Johan Halvorsen (Norge), professor Robert Kajanus (Finland), k. kapellmästaren Georg Høeberg, kompositören Jean Sibelius (Finland) och kapellmäst. Fredrik Schnedler-Petersen.

För några veckor sedan hölls en nordisk musikfäst i Köpenhamn. Den varade en hel vecka, och samtidigt inföll det nordiska militärmusikermötet, från hvilket vi nyligen meddelade en bild, samt en nordisk studentsångarfäst hvari från Sverige deltog Uppsala O. D. De dagarna var det alltså musik i öfverflöd i Köpenhamn, och det kan icke förnekas att de populärare musikgrenarne hotade att uttränga den nordiska musikfästen ur publikens gunst. Därför blef det vid dess konserter kanske något för litet af fäst, men däremot i sanning tillräckligt med musik.

Nordens främsta tonkonstnärer hade stämt möte: från Finland bl. a. Jean Sibelius, hvars gestalt för både finnar och oss andra står som inkarnationen af det finska folkets lifs- och frihetsvilja, från Sverige Vilhelm Stenhammar och John Forsell, dessa båda representerande det finaste vårt land äger af musikalisk kultur, samt Ture Rangström och Karin Branzell, hvar och en på sitt område företrädande det unga och starka i svensk tonkonst, från Norge Johan Halvorsen, en lugn och samlad dirigentpersonlighet, som bredaxlad leder orkestermassorna med den tryggt öfverlägsna och elementära myndigheten hos en gammal vikingahövding, samt den ypperlige pianisten Karl Nissen, från Danmark Carl Nielsen, äkta dansk i kraft och "lune", med en stor skara entusiastiska musiker, som med kapellmästare Georg Høeberg och Frederik Schnedler-Petersen i spetsen med uppförande arbetsvillighet ställde tid och krafter till disposition för denna musikfästs förverkligande.

Det konstnärliga utbytet af fästen blef också mycket rikt. Man hade begränsat programmet till endast nu levande tonsättare och till att upptaga symfonisk

musik och kammarmusik, och instuckna bland den senare hade äfven några romansafdelningar fått plats, för öfrigt med undantag af fyra nya sånger af Ture Rangström föga representativt sammansatta. Däremot saknades all körmusik, en omständighet som blifvit föremål för ganska besk kritik.

Fästens obestriddliga höjdpunkter voro Sibelius' D-dursymfoni och Carl Nielsens sista symfoni, kallad "Det Uudslukkelige". Sibelius rullar upp väldiga syner, vilda och hänsynslöst passionerade, än mörka i sin tunga dysterhet, än strålände i vidtämmande jubel. Carl Nielsen, icke visionär, icke hypnotiserad af sin egen fantasi som Sibelius, utan medvetet viljande, klart tänkande, kanske en smula kylig, men frisk och hård som vårstormen öfver solblått haf, skapar klassiskt högstämde verk af kampfull spänning.

Mellan dessa motsatser, lika fulländade till sin faktor som personliga till sin innebörd förbleknade allt annat mer eller mindre. Men det är intet tvifvel att om man bortser från dessa storverk, den svenska musiken var den, som skänkte det mest enhetliga och betydligaste intrycket. Ture Rangströms cissmollsymfoni "August Strindberg in memoriam", ett högt syftande och intensivt besjäladt verk, som äger den sjudande ungdomens hela eldiga livsvilja och alla härliga fel — Stenhammars oändligt formkänsliga, aristokratiskt sensitiva och förnämt anspråklösa sista stråkkvartett i d-moll — samme komponists "Stockholmsdikter" (efter texter af Bo Bergman), de två första ömt kontemplativa, de två öfriga artistiskt lättsinniga, älskvärdt spydiga, än burna af ett öfverdådigt tju-pjokshumör. än omvärda af en mondan kabaretdöft — Harald Fryklöis violinsonat i C-dur "alla legenda",

Forts. sid. 711

Forts. fr. sid. 707.

Lady Anne Capel, grevinnan af Carlisle; Barbara Talbot; Lady Longueville; Mary Sawyer, grevinnan af Pembroke; Juliana Allington; Lady Home.

Dahl var en af stiftarne till konstakademien i London och hans porträtt jämte *Hans Hysings* återfinnes å den 1735 af G. Hamilton målade porträttgruppen "Artistklubben", hvilken tafla förvaras i National Portrait Gallery. Efter Mikael Dahls målningar äro många gravyrer utförda af Faber, Smith, Simon m. fl. Dahl afled i London och hans dyrbara samling af taflor såldes på auktion.

I National Portrait Gallery finnas 9 porträtt i olja målade af Mikael Dahl. Vi reproducera följande samt börja med tvänne af Englands regenter, hvilka båda tillhöra konstnärrens bästa tid.

1. *Drottning Anna af England med sin son William, hertigen af Gloucester*, porträttmålning i olja omkring år 1695 af Dahl. Drottningen (f. 1665, regerade 1702, † 1714) är iförd klänning med hermelinsmanteln kastad öfver vänstra skuldran. Den lille hertigen (f. 1689 † 1700) var en af hennes 13 barn, hvilka alla dogo i späd ålder. I bakgrunden ett tempel. Anna var dotter till James II och blef gift 1683 med prins Georg af Danmark (en bror till Karl XI:s gemål Ulrika Eleonora). Hon var den sista regenten af dynastien Stuart och den första unionsdrottningen af Stor-



AMIRALEN SIR GEORGE ROOKE.
Porträtt i olja af Mikael Dahl.

britannien och Irland. På Gripsholm finnes ett porträtt, bröstbild, af drottning Anna äfvenledes af Dahl.

2. *Konung Georg II af England* (f. 1683, regerade 1727 † 1760), helfigur i olja af Dahl. Konungen är klädd i bröstharnesk och hermelinsmantel samt hvilar vänster hand på kronan, som är placerad på ett bord. Porträttet är från konungens yngre år. Ett annat porträtt, helfigur, på Gripsholm af samme konstnär.

3. *Amiralen, sir George Rooke* (f. 1650 † 1709) porträtt i olja af Dahl. Amiralen är klädd i en rikt guldbroderad rock med spets Halsduk samt bär svart lockperuk.

Rooke deltog i en mängd sjöslag. Hans största bragd var intagandet af Gibraltar 1704, hvarför han jämnställdes med Marlborough såsom nationalhjälte.

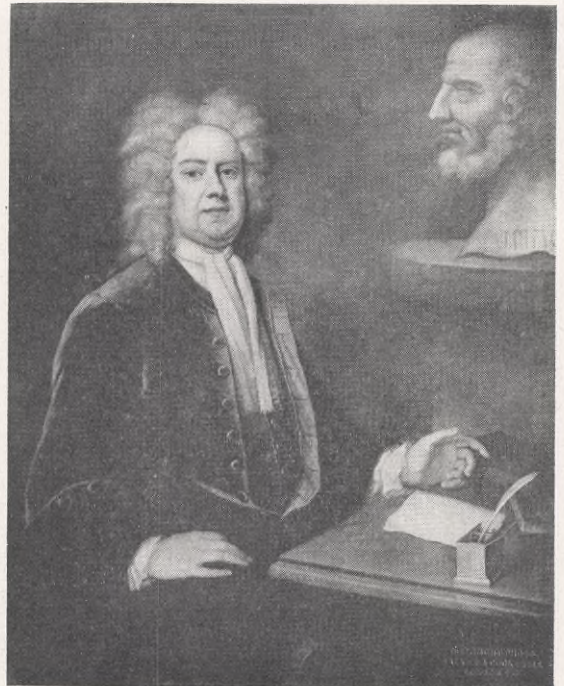
4. *Joseph Addison* (f. 1672 † 1719) porträtt i olja af Dahl år 1719. Denna bild är den

senast målade af den berömde författaren, som framställes sittande skrivande med fjäderpenna vid ett bord, å hvilket står ett bläckschatull. Han är klädd i den vid 1700 talets början brukade dräkten, rock med uppslag, spetsmanschetter, knuthalsduk och lockperuk.

Right Hon. Joseph Addison, som var prästson från Wiltshire, ägnade sig efter studier i Oxford och vistelse i Italien åt litterär verksamhet. Han grundade



FÖRFATTAREN RIGHT HON. JOSEPH ADDISON.
Porträtt i olja af Mikael Dahl.



LIFMEDIKUS JOHN FRIEND.
Porträtt i olja af Mikael Dahl.

1709 jämte Steele och den bekante författaren af "Gullivers resor", Swift, veckoskriften "The Tatler" (pratmakaren) och 1712 "The Spectator" (betraktaren), af hvilka den senare hade en oerhörd framgång och trycktes i 20,000 ex. Spectator togs af Olof von Dalin till förebild för sin "Argus", den förnämsta af våra tidningar från frihetstiden. Addison, som blef medlem af parlamentet och statssekreterare 1717, anses vara Englands mest framstående prosaförfattare. Han ligger begrafven i Westminster Abbey.

5 *Lifmedikus John Friend* (f. 1675 † 1728), porträtt i olja af Dahl. Målningen öfverensstämmer i hufvudsak med bilden af Addison. Såväl dräkten som den öfriga arrangeringen är densamma med undantag af den i bakgrunden på en pelare stående bysten, som antagligen skall föreställa den vetenskapliga medicinens grundläggare greken Hippokrates (f. 460 f. Kr.)

John Friend var framstående läkare och politiker, medlem af parlamentet 1722, lifmedikus hos drottning Carolina. Han har utgivit bland annat "Medicinens historia" år 1726 och fått ett monument i Westminster Abbey.

6 *Lordlöjtnanten och vice konungen af Irland James Butler, hertig af Ormonde* (f. 1665 † 1745), porträtt i olja af Dahl. Vice konungen har kommandostafven i handen; hjälmen ligger på ett bord; klädd i lockperuk; hvit lindad halsduk och iförd hel rustning och hermelinsmantel. Öfver bröstet synes från vänster till höger strumpebandsordens gyllene band, i hvilket ordenstecknet, en bild af S:t Georg med draken, hänger vid sidan. På vänstra sidan af bröstet bäres en åttauddig silfverstjärna med det röda Georgskorset omgifvet af strumpebandet. (Det ursprungliga strumpebandet med devisen "Hony soi qui mal y pense", fäst nedanför knäet begagnas endast till ordensdräkten, som utgöres af en röd hvitfodrad rock med blå guldbroderad sammetsmantel och en ordenskedja om halsen). Son till earlen af Ossory ärde han efter sin farfar, den store hertigen af Ormonde, både dennes titel och kanslärskapet öfver universitetet i Oxford. Han var öfverbefälhavare för truppena under striderna i Spanien och Nederländerna. Efter drottning Annas död flydde han till Frankrike och hyllade Stuartarna, hvarpå han 1717 såsom deras statsminister underhandlade med Alberoni och svenske ministern i Paris, Sparre, om hjälp för Stuartar-

nas sak. Död i Avignon och begrafven i Westminster Abbey.

Bland öfriga af Mikael Dahls målningar märkas ett år 1702 utfördt porträtt af *amiralen, sir Cloudesley Shovell* (f. 1650 † 1707), som står lutad mot en kanon iförd full rustning. Född af okända föräldrar blef han som ung skeppsgosse och deltog med amiralen sir George Rooke i flere strider och utnämndes 1690 till amiral. Shovells flotta led 1707 skeppsbrott vid Scillyöarna och han själf drunknade. Liket flöt i land och plundrades, hvarefter det begrofs i sanden af några fiskare. En ring, som de stulit, ledde till upptäckt och identifiering af hans kvarlevor, som hämtades och begrofvos i Westminster Abbey, där ett praktfullt monument på föranstaltande af Addison är uppsett till hans ära.

Amiralen, 1:ste Lord Dartmouth, Georg Legge (f. 1648 † 1691), son till den i det föregående omnämnde öfversten hos Gustaf II Adolf William Legge, var chef för hela engelska flottan och deltog med utmärkelse i flere sjöstrider. Af honom finnes också i galleriet ett porträtt, knästycke i harnesk, målning af Mikael Dahl, men då Nationalmuseum i Stockholm genom svenske ministern i London Greife Wrangels bemedling 1914 inköpt en replik af Lord Dartmouths porträtt, äfvenledes af Dahl, återgifves ej detta här.

Slutligen kan omnämnas ett porträtt af *James, hertigen af Chandos*, (f. 1673 † 1744), känd såsom en befrämjare af vetenskap och konst, särskildt musik, och af Pope beskrifven som grandseigneur.

Mikael Dahls medhjälpare under många år, porträttmålaren *Hans Hysing* (Huyssing) föddes i Stockholm 1678 och blef lärjunge till vår framstående målare David von Krafft, men lämnade hufvudstaden år 1700 och begaf sig till London, där Hysing fick anställning hos Dahl. Hans Hysing blef snart känd som en skicklig konterfejare och fick, som det uppgifves, "göra porträtter med stor approbation för det storbritanniska hofvet", bland andra af konungens tre äldsta döttrar i de dräkter de buro vid kröningen. Han afled i London 1745 eller enligt andra 1753. Några arbeten af honom äro ej kända i Sverige, men i Rijksmuseum i Amsterdam finnes ett 1909 i England inköpt porträtt af prinsen af Oranien Wilhelm IV och ett annat i Stadsmuseet i Haag, som tillskrifvits Hysing. Hans engelska målningar äro graverade af J. Faber, Pelham och Chereau m. fl.

DEN STORA MUSIKFÄSTEN.

Forts. fr. sid. 709.

där den nyligen så sorgligt af spanska sjukan bortryckte unge konstnären satt sig ett monument, som alltid skall ha en hedersplats i svensk musikhistoria. tack vare: sin konstnärliga och artistiska mogenhet, sin underbart fint ciselerade form, liksom utarbetad med en ung munks tysta nit och milda hänförelse, och sitt manligt kärnsunda uttryck — och till sist Alfvéns hurtigt ridderliga E-dursymfoni, som trots andantesatsens fatala doft af missionsmöte på landet verkar med öfvertygande brio — ja, inför allt detta starka svenska hade våra kära naboland inte särdeles mycket att komma med.

Norge gaf sig kanske mest personligt. Sinding är ju en stark natur, men man hade valt blott ungdomsverk af honom, hans d-mollsymfoni och pianokvintetten i e-moll, och det var kanske därför ha kom att verka mera "historia" än han är värd. För öfrigt fick man höra ett ohjälpligt idealistiskt och barnafromt beskedligt "symfoniskt drama" efter Ibsens "Brand" af Gerhard Schjelderup, en sextio års man som skrivit en hel rad operor i Wagnerstil, en gammalmodigt teatralisk symfonisk dikt vid namn "Hamlet" af Hjalmar

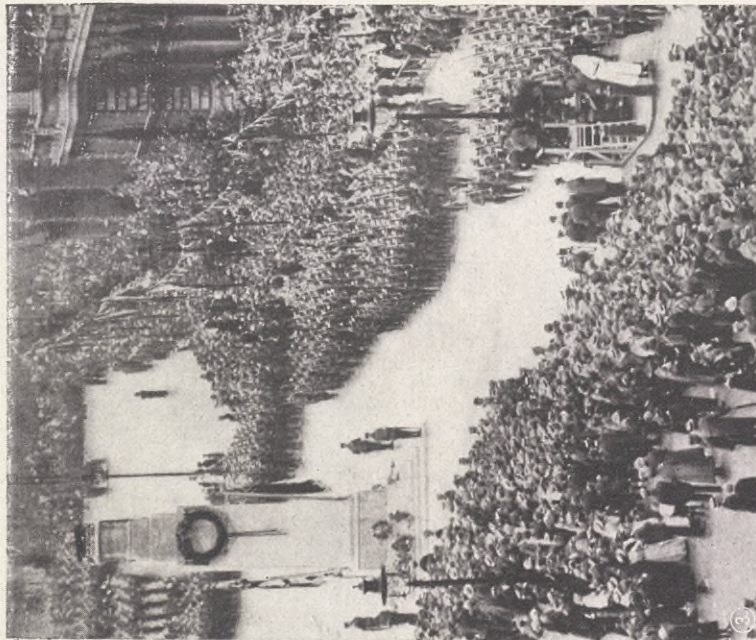
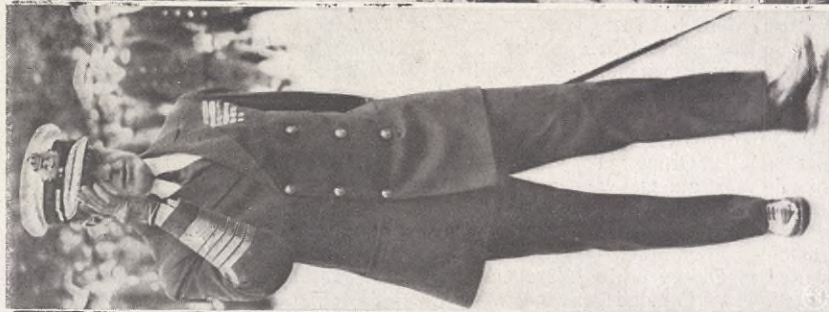
Borgström samt en del småsaker, hvaraf man längst skall minnas en sats ur Halvorsens "Suite ancienne", för dess fint arkaiserande form.

Finland fick ordet, "tom med Sibelius, i en akademiskt korrekt "Sinfonietta" af Robert Kajanus, en impressionistiskt hållen "Lyrisk suite" af Erkki Melartin, en pianokvintett af Erik Furuhjelm (tydligt ett konservatoriearbete) samt en obehärskad och talträngd men genom sitt friska och öppna temperament sympatiskt verkande pianotrio af Toivo Kuula, en ung konstnär som stupat i det finska inbördeskriget. Af Järnefelt voro egendomligt nog blott fyra af hans mest kända sånger med på programmet.

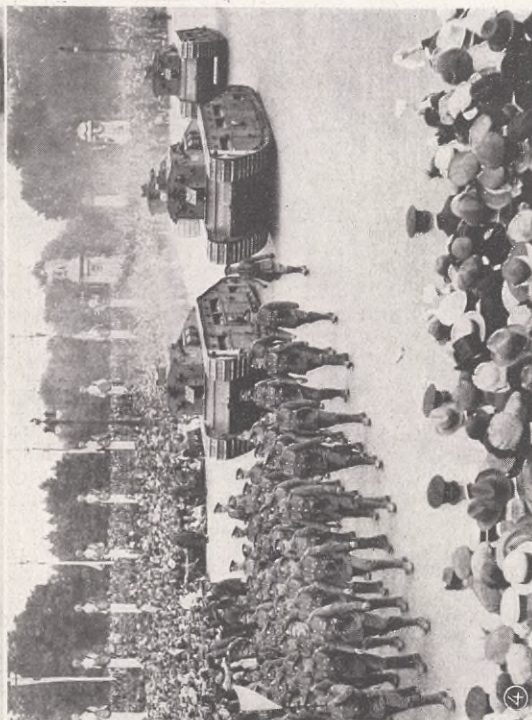
Danmark till sist framträdde med en utmärkt violinsonat af Gustav Helsted, en solidt arbetad symfoni i e moll af Louis Glass, en finformad stråksextekt af Hakon Børresen, ett barnsligt famlande och icke så litet pretentiöst "Sommersagnsdrama" af Rud Langgaard förutom smärre saker af Lange-Müller, Henriques och Ludolf Nielsen.

Utförandet var i allmänhet höjdt öfver allt beröm, och särskildt ha vi svenskar anledning att rosa dem som vid denna musikfest med så stor framgång buro våra färger. Till sommaren 1921 inbjuda finnarna till en ny musikfest i Helsingfors.

SEGERTÅGET GENOM LONDON.



1. KONUNGAPARET EMOT-
TAR REPRESENTANTER FÖR
de allierade arméerna. Längst
t. v. marskalk Foch.
2. AMIRAL BEATTY med sin
stab i tåget, såsom flottans hög-
ste befälhavare emottagen med
entusiasm.
3. TÅGET PASSERAR det öfver
de fallna resta monumentet.
4. TANK-KÅREN.
5. ALLIERADE TRUPPER i
tåget.





Spets fotografier.

Till i föregående nr återgäva n:r återgäva bilder från den stora segerfästen i Paris den 14 juli, hvilka vi återgävo i föregående nummer, foga vi för dagen ytterligare ett antal tillika med en bildserie från den stora *segerfästen i London* den 19 juli, hvilken i likhet med den franska präglades af en utomordentligt stark patriotisk stämning och i yttre måtto, af en sagolik glans och prakt.

Den engelska huvudstaden företedde på segerfästans dag den mest lysande anblick genom de vidtagna storslagna dekorativa anordningarne, de rikt blomstersmyckade husasaderna och de omtaliga vajande flaggorna. På gatorna rörde sig från de tidigaste morgotimmarne oöfverskådliga fäststämda människoskargar.

Vid tiotiden utgick från Hyde Park det stora segertåget, bestående af truppafdelningar ur entemakternas segerkrönte härmassor, förtädda af sina ärehöjda befälhavare. Det mottogs utanför parken af de väntande människomassorna med stormande jubel, hvilket efter hand steg rades till ovationer vid anblicken af de män, som fört ententehärrne till seger, marskalkarna Haig, Foch, general Pershing m. fl. Till sist tog sig den starka patriotiska hänförelsen uttryck i

unison sång — ur hundratusentals strupar steg den engelska segersången "Rule Britannia" under det att tårar skimrade i alla ögon.

På Whitehall, den stora huvudgata, vid hvilken regeringsbyggnaderna ligga hade rests ett ståtligt cenotafium, hvilket utom årtälet 1919 bar inskriptionen "De ärekrönte stupade". Då tåget närmade sig monumentet, sänkte sig en djup tystnad öfver människohafvet och musikkårens upphörde att spela. Denna tysta hyllning var af en utomordentligt stark verkan, hvilken ytterligare fördjupades när de marscherande trupperna delade upp sig i två kolonner, hvilka under marschen omslöt monumentet och med sänkta vapen hälsade de fallna krigarne.

Konungen mottog de i segertåget deltagande truppernas hyllning i en paviljong uppförd vid Drottning Victorias monument utanför Buckingham Palace. Bredvid honom syntes drottningen, prinsan af Wales, andra medlemmar af det kungliga huset samt vidare Lloyd George, Asquith, regeringsmedlemmar m. fl. Under defileringen togo marskalkerna Haig och Foch plats vid de kungliga sida.

Fästligheterna avslutades med ett utomordentligt ståtligt fyrverkeri i Hyde Park, hvilket i sin ordning gaf signalen till tändande af världskasor på alla höjder kring huvudstaden.



Foto. Florman, Stockholm.

GENERAL L. H. TINGSTEN, nyutnämnd chef för Generalstabens.

Till chef för Generalstabens har i dagarne utnämnts generallöjtnanten, inspektören för infanteriet, L. H. Tingsten, samt till generallöjtnant och inspektör för infanteriet chefen för 6:te arméfördelningen E. W. Bergström. Till generalmajor och chef för sistnämnda arméfördelning har utnämnts öfversten och chefen för Första Lifgrenadierregementet C. G. V. Hammarskjöld samt till chef för 3:de infanteribrigaden öfversten och chefen för Andra Lifgrenadierregementet G. Bouveng.

*

Lars Tingsten. F. 57, uljtn v. Hels. reg. 78, löjtn. v. Gen. staben 86, major där 1900, öfv. ljtn. 01, chef f. Krigshögsk. 02—04, öfverste o. chef f. Norrb. reg. 04, statsråd o. chef f. Landt-försvaradep. i Lundeborgska, Staaffiska o. Lindmanska minist. 05—07, gen.-major 06, kommandant i Boden 07—13, gen. löjtn. sistn. år, inspektör f. infanteriet 15, i dagarne utn. t. chef f. Generalstabens. Biografi o. helsid.-portr. årg. XVI: 15.

Erik Bergström. F. 57, uljtn. v. A. lifgren.-reg. 78, löjtn. v. Gen. staben 86, major där 98, öfv. löjtn. v. Kalm. reg. 02, öfverste o. ch. f. Västg. reg. 04, gen.-major o. militärbefälh. å Gotl. 12, chef f. 6:te arméfördeln. 16; i dagarne utn. t. generallöjtn. o. inspektör f. infanteriet.

Det förkrossande nederlaget, den hårda freden hafva, förklarligt nog, hos det tungt pröfvade

Vidst. bild: FÖRRE TYSKE RIKSKANSLÄREN D:R GEORG MICHAELIS, hvilken, under de uppsseendeveckande afslöjandena i dessa dagar af den tyska regeringens förhål-

Ministeriet för handel och industri i Tjecko-Slovakiens huvudstad Prag har till sin representant för de tre skandinaviska länderna och Finland utsett major Alois Pavel i Stockholm.



Efter porträtt.

MAJOR ALOIS PAVEL, Tjecko-slovakiskt sändebud i Sverige.



Foto. Johansson, Visby.

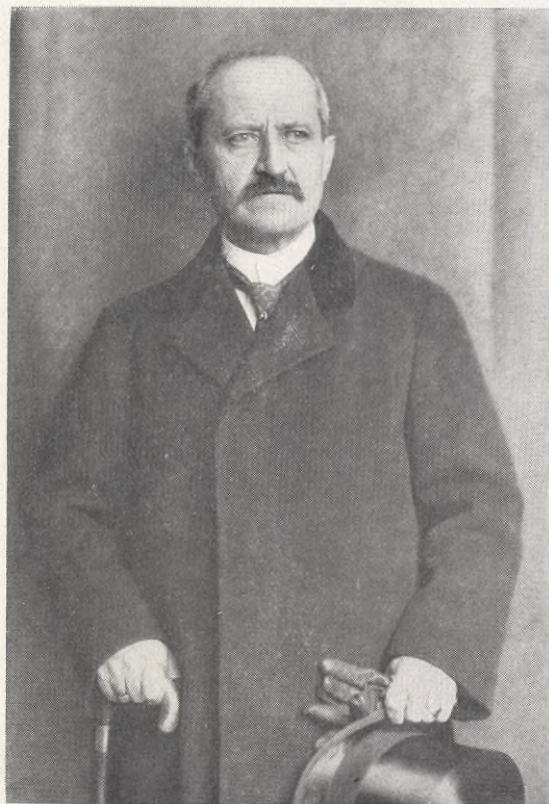
Kliska: Bengt Nilbergparra.

GENERALMAJOR E. W. BERGSTRÖM, nyutnämnd inspektör för infanteriet.

tyska folket väckt till lif en häftig åstundan att finna och befodra till straff de personer, som äro ansvariga för den omätliga olycka kriget bragt öfver land och folk. Skuldfrågan har uppförts på dagordningen och gifvit upphof till en ursinnig strid mellan de olika politiska partierna, hvilka alla söka framsäga sig det fruktansvärda ansvaret och i stället vältra det öfver på motståndarne.

Vid Nationalsöfversamlingens sammanträde den 25 juli riktade högern genom en af det tysknationella partiets ledare Gräfe ett våldsamt angrepp mot den sittande tyska regeringen och särskildt mot riksfinansministern Erzberger. Denne förklarade i sitt svar, att regeringen med all energi skulle gå till strids mot högern, hvilken i förening med militärpartiet bure skulden till Tysklands sammanstörtande. Därefter lämnade tal. en del sensationella meddelanden om den fredsmöjlighet, som särskildt vid icke tillfälle förefunnits, men icke tillvaratagits af de tyska makt-halvanden. År 1917 tillställde England Tyskland en formlig fredsfrågan. Den påfällige nuntien i München Paccelli meddelade nämligen i en skrivelse till Michaelis regering, att engelska regeringen genom sitt sändebud i Rom anhållit hos påven att denne ville fråga tyska regeringen om dess åsikter i belgiska frågan, för att man på denna väg eventuellt skulle kunna nå fram till ett fredslut. Michaelis lämnade härpå

Forts. å sid. 719.



Efter porträtt.

Kliska: Bengt Nilbergparra.

lande till påstådda engelska och amerikanska fredsfrågorna 1917, anklagas för förhindrande af fredsfröhandlingsförsök.

DET Å SKANSEN NYORD-
NADE MINNESRUMMET
EFTER VIKTOR RYD-
BERG, en trogen kopia af
arbetsrummet d Ekeliden i
Djursholm. Öfverst ett ung-
doms- och ett senare por-
trätt (1876) af Viktor Ryd-
berg.



I en nyuppförd paviljong på Skansen har just fullbordats och öppnats för allmänheten ett minnesrum öfver Viktor Rydberg, en trogen kopia af hans arbetsrum på Ekeliden i Djursholm, där han tillbringade sina sista år. Hela samlingen af möbler, mattor, gardiner, konstverk och böcker, de sist-



nämnda 2—3000 band, samtliga försedda med skaldens egenhändigt komponerade exlibris, föreställande porten till slottshvalfvet i hans födelsestad Jönköping, äro en gåfva till Nordiska museet af professorskan S. Rydberg, och hon har nu själf, tillika med en af museets amanuenser, ordnat rummets inredning för att lå det i minsta detalj rekonstrueradt sådant det var under Viktor Rydbergs lifstid.

Den nuvarande anordningen är dock endast ett provisorium. När Arthur Hazelius' födelsebyggnad vid Surbrunnsgatan i Stockholm, ännu så länge disponerad af Pauvres honteux, en gång blir öfverflyttad till Skansen, kommer att i den också inrymmas Viktor Rydbergs arbetsrum tillika med minnesrum äfven öfver Arthur Hazelius och John Ericsson.

Det torde emellertid dröja rätt länge innan Skansens ekonomi kan komma att tillåta en så pass stor nyanläggning som den sålunda planerade.

NYA KYRKFÖNSTER-MÅLNINGAR AF EINAR FORSETH i Näsby landkyrka. Fr. v. "Moses", "Födelsen", "S:ta Birgitta" och "Olaus Petri".

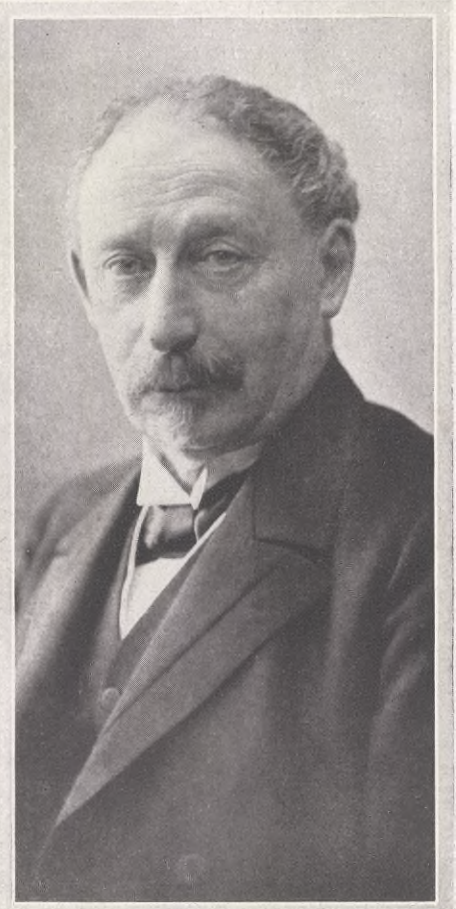
Text å sid. 718.



Foto. Hultberg.
AXEL GRANHOLM, generaldirektör för Sveriges statsbanor, återkommen från en betydelsefull studiefärd i utlandet.

Statsbanechefen, generaldirektör *Axel Granholm* har nyligen återkommit från en studieresa till Tyskland och Schweiz hvarest han i förstnämnda land genom tillmötesgående från preussiska järnvägsministeriets sida blifvit i tillfälle studera det maskinbromssystem för godståg, som enligt beslut af årets riksdag skall införas äfven vid härvarande statsbanor och i det sednare den just nu med all fart pågående elektrifieringen af järnvägarna.

Hvad den nya bromsanordningen beträffar fick generaldirektör Granholm enligt hvad han efter ankomsten meddelat det mest tillfredsställande intryck af dess praktiska användbarhet och personalbesparande egenskaper och kunde följaktligen beteckna det som en angelä-



Efter porträtt.
DANSKE FINANSMINISTERN D:R PHIL. EDVARD BRANDES, som i dagarne för danska riksdagen framlagt ett uppseendeväckande skatteförslag.

genhet af största vikt att trots de höga anskaffningskostnaderna för närvarande få detta slags broms för godståg införda vid härvarande järnvägar så snart som möjligt. Äfven af de hittills vunna resultatena hade generaldirektör Granholm erhållit de gynnsammaste intryck och fått den bestämda uppfattningen af att man äfven i Sverige med det snaraste borde börja genomförandet af statsbananätets elektrifiering.

*

EDVARD BRANDES.

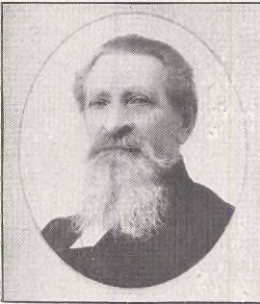
Stilla blir det aldrig omkring de båda berömda bröderna Georg och Edvard Brandes' namn. De förmå alltjämt draga uppmärksamheten till sig, till och med nu då båda två passerat 70-årsgränsen, hvilken ju eljes brukar vara inledningen till slutet eller i allt fall till en lugnare och mera periferisk tillvaro hvarifrån man icke längre vid hvarje tillfälle som erbjuder sig vill besvära offentligheten. Men helt annorlunda förhåller det sig med de båda bröderna Brandes särskildt den yngste af dem, sjuttioåringen *finansministern d:r Edvard Brandes*. Anledningen till att han nu åter träd i förgrunden är att söka i de mer än häpnadsväckande skatteförslag, som han i egenskap af finansminister framlagt för den danska riksdagen. Aldrig förr i Skandinavien har det gifvits ett motstycke till detta förslag!

Det skulle föra för långt att i detalj redogöra för

detsamma, men bland de mest uppseendeväckande nyheterna kan nämnas förslaget om *ett helt kvartals extraskatt*. Det faller af sig själf, att detta förslag mottagits med en storm af ovilja från allmänhetens sida. T. o. m. socialdemokraterna fnysa af harm — aldrig skall detta förslag blifva antaget! Vidare är att nämna *fördubblad nöjesskatt*, ett förslag som ej håller har några utsikter att blifva populärt, samt *skatt på automobil och motorcyklar*, likgiltigt om de användas till lyx- eller arbetskörsl. Därförutom upptager förslaget en hel rad i hög grad besvärande bestämmelser, mot hvilka det häftigaste motstånd kan väntas. Samtidigt härmed framlades ett nytt löne-regleringsförslag, hvilket upptog betydligt höjda löner för statens ämbetsmän. Det kan sålunda nämnas, att generaldirektören vid statsbanorna, den högst aflönade ämbetsmannen i riket, får 19,500 kr. förutom åtskilliga tillägg eller tillsammans 23,000 kr. i fast årlig lön. Ministrarne få 18,000 plus ett tillägg eller i allt ca 20,000 kr., hvilket belopp fördubblas för utrikesministern med hänsyn till dennes representationskostnader.

Emellertid, finansministerns namn kom åter på allas läppar. Han blef åter som så ofta förr dagens man. Populär — det har han aldrig varit eller har han aldrig brytt sig om att blifva. Låtande sin intelligens råda har han vandrat sina egna vägar, ofta helt visst med svårighet hållande sig innanför de af det egna partiet uppdragna gränslinierna. Och nu har han fått

VECKANS PORTRÄTTGALLERI



J. G. HAZÉN.
Prost. Kyrkoherde. - Forsheda.
70 år 10 aug.*



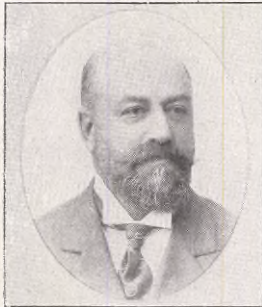
H. Å. R. W:SON MUNTHE.
Rektor. — Stockholm.
60 år 7 aug.*



E. KRAAK
Öfverste. — Karlskrona.
60 år 8 aug.*



B. K. A. DANIELIUS.
Reg.-läkare. — Karlskrona.
50 år 7 aug.*



O. HEYMAN.
F. d. Godsegare o. Komm.-man.
Vänernborg. 70 år 14 juli.



O. L. ANDERZON.
F. d. Styckj. Förest. f. Jönk.
renhålln.-verk. — Jönköping.
70 år 21 juli.



A. V. VOLLMER.
Direktör. — Ronneby.
70 år 5 aug.*



E. LJUNGSTRÖM.
Disponent. — Häfa bruk.
50 år 5 aug.*

GUSTAF HAZÉN. Stud. 69, prestv. 73, kyrkoh. i Forsheda sdn 78, kontr.-prost i Västbo 93—19, Teol. dr 17. Orator v. prestmötet i Vexlö 96, preses v. prestm. der 15. Led. af Riksd. A. K. 94—09.
ÅKE MUNTHE. Stud. 77, fil. lic. 85, stud. v. univ. i Madrid o. Paris 85—87, fil. dr 87, doc. i span. o. port. v. Ups. univ. s. å., rektor v. Schartaus hand.-inst. sdn 99. Ord. i hand.-undervisn.-komm. 10. i Nytt. Sällsk. i Stockh. (en af stift.) t. 16. Utg. ett flertal afhandl. o. upps. samt öfvers. spansk dram.
EDUARD KRAAK. Ulltn. v. Kronob. reg. 81, transp. t. Trängen 85, chef f. Norrl. trängkår 07, f. Göta trängk. 08—18, öfverste 17. Verkst. dir. i Ö. Blek. jernv. 19.

KARL DANIELIUS. Stud. 87, med. lic. 98, bat.-läk. v. Jämtl. fältj.-reg. 02, v. Västg. reg. 02—04, v. Karlskr. gren.-reg. sdn sistn. år; prakt. läk. i Karlskrona.
ALBERT VOLLMER. Efter att tidigare ha varit ledare af ett af Tysklands största emaljerverk samt företagit studieresor i Amerika chef. f. Kockums emaljerverk v. Ronneby s n 94. Under V:s skickliga ledning har detta verk utvecklats till en högst betyd. omfattn., främst afsedd f. export. Stadsfullm. i Ronneby 02—06; led. af Smål. o. Blek. hand.-kamm.
EMIL LJUNGSTRÖM. Efter afslut. stud. anst. v. olika bruk; sdn 1900 disp. f. Häfla jernbr. i Österg. l. Mångårig led. af skoloråd, komm.-nmd o. tax.-nmd. v. ord. i valnmd. Led. af komm.-fullm. 19.

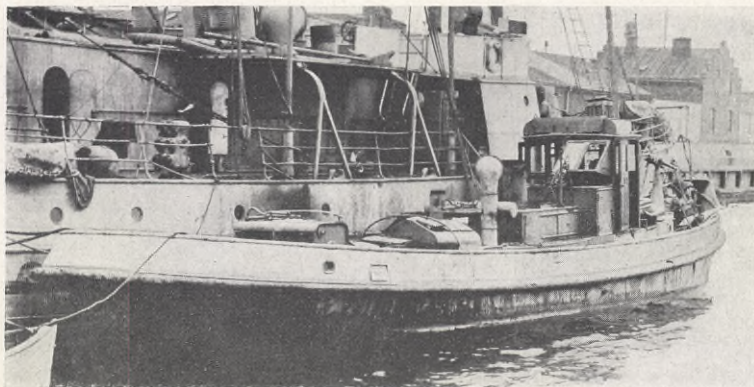
hela det danska intelligenspartiet, om man kan kalla det så, till fiende, genom det framlagda lönerregleringsförslaget, enligt hvilket t. ex. en professor vid universitetet, som kanske användt tjugu år af sitt lif för sin utbildning, icke får tillnärmelsevis så stor årsinkomst som en hamnarbetare. Dr Brandes, akademikern framför alla andra, som man dittills ansett honom för kunde icke se något egenomligt i ett sådant förhållande. Men nu komma professorerna helt säkert att låta höra af sig. En af dem har redan annonserat i en tidning, att han på grund af "statens usla lön" önskar sig annan anställning, Åger goda språkkunskaper o. s. v. Det är tidens tecken! Om något tiotal år är det måhända den nuvarande intelligensaristokratien som är proletariatet.

Edvard Brandes är ett fenomen i Danmarks offentliga lif. Han är icke som J. C. Christensen, hvilken trots sina många fel dock är landets ende verkliga statsman, någon ledarenatur, men få kunna som han tillrättalägga, arrangera och sedan slå det afgörande slaget. Han är cynikern framför alla andra, komplett likgiltig för andras åsikter, en eminent begåfning, emmastadd på alla områden, aktiv politiker, en mycket betydande vetenskapsman, en säregen dramatiker och helt säkert den man i Danmark, som bäst förstår teatern och dess kraf.

Hela hans karriär visar, att det är ett mycket egenomligt lefnadslopp man står inför. Efter att hafva

blifvit student och magister artium tog han 1879, trettiofem år gammal, doktorsgraden på en afhandling om Ushas och Ushashymnerna i Riksveda — ett ämne, fullständigt obegripligt för vanliga människor — var samtidigt teateranmälare i den då ledande danska tidskriften "Illustreret Tidende", arbetade sedan inom dagspressen, som medutgifvare (tillsammans med brodern) af den egenartade tidskriften "Det nittende aarhundrede" och därefter medredaktör i "Morgenbladet". Som hans huvudbedrift står grundläggandet — år 1884 — tillsammans med den geniale politikern Viggo Hörup och affärsmannen Herman Bing — icke att förväxla med Herman Bang — af "Politiken", hvilken inom kort häfdade sin ställning som Danmarks ledande dagliga tidning, en ställning som den alltjämt intager. År 1904 drog sig Brandes tillbaka från redaktionsbefattningen och blef ungefär samtidigt medlem af Landstinget. Under en följd af år hade han i Folketinget representerat Langeland. Vidare har han varit finansminister i Zahles båda regeringar. Slutligen har han utgifvit ett imponerande antal böcker såsom "Dansk Skuespil-kunst", "Fremmed Skuespil-kunst", "Holberg og hans Scene", en del dramatiska arbeten, däribland "Lægemedler", "Gyngende Grund", "Udenfor Love" och en mängd andra, alla uppförda på danska och utländska scener, kritiska afhandlingar samt ett antal öfversättningar från sanskrit och därmed besläktade språk.

Helt säkert är det förbehållet honom ännu mycket ar-



Centralateljern, Malmö.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Nilvegersarre, Sthlm.-Gbg.

DEN VID BOGSERINGSOLYCKAN I MALMÖ HAMN (se n:r 41) med 2 man för-olyckade vedettbåten upptagen.

bete, innan han lämnar den danska politikens skådeplats.

De åsikter man hyser om hans person må vara hvilka som helst, ingen kan förneka att han är en i högsta grad originell personlighet och begåfning med en fenomenal arbetskraft och i besittning af en vilja, som de flesta måste afundas honom han är i ordets verkliga betydelse *en stark man*.

Aage Heinberg.

Till illustr. å sid. 708.

H. m:t konungen har under någon tid för hvilat och rekreation vistats å Särö och därvid gästade konsul James Keiller i dennes villa Gövik. Vid sin ankomst till platsen den 19 juli blef konungen föremål för en liflig hyllning från såväl badsocietetens som befolkningens sida.



Efter fotograf.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Nilvegersarre, Sthlm.-Gbg.

EN NY IYSK KONSTRUKTION AF TVÅMANSCYKEL.

mera kända rid-sportsmän, fingo, trots det mindre gynnsamma vädret, ett lyckadt förlopp med efter förhållandena synnerligen tillfredsställande resultat. Största intresset tilldrog sig lagafälan om konungens hederspris till bästa regemente. Täflingen blef särdeles vacker samt vanns af Lifregementets husarer. Omedelbart efter täflingen öfverlämnade konungen priset till segrarne: greve Cl. von Rosen, löjtnant Henning Krafft och löjtnant H. von Bornstedt.

Till illustr. å sid. 715.

Näsby landkyrka nära Örebro undergår för närvarande en omfattande renovering för medel, som frikostigt ställts till förfogande af en församlingsbo, ingenjör Viktor Hyöbinette på Hinseberg. Den nya konstnärliga utsmyckningen af kyrkan har öfverlämnats

till den begåfvade unge artisten Einar Forseth och efter hans kartonger föreligga nu färdiga från N. P. Ringströms glasmåsteri i Stockholm sju stycken glasmålningar, afsedda för kyrkkoret och framställande, de tre, som lå sin plats i absiden, motiv ur Kristi lif, födelsen, lidandet och uppståndelsen, de fyra öfriga Gamla och Nya testamentets samt den svenska kyrkans centralfigurer, Moses, Paulus, Birgitta och Olaus Petri. I utförandet har konstnären tagit lärdom af Emanuel Vigeland och efter teoretiska studier sökt återupplifva det gamla medeltida glasmåleriet med dess kraftiga djupa färger och sår tidigt naiva och starkt dekorativa framställningssätt. I sin helhet utgöra de sju fönstren ännu ett bevis för den gryende renässansen på det konstnärliga glasmåleriets område.

Korets väggar kommer att dekoreras med kalkmålningar, afven dessa af Einar Forseth och dessutom undergår altaret en del förändringar. Det är meningen att kyrkan skall vara färdig och i sitt nya skick kunna invigas instundande september månad.

Med konungens vistelse på Särö, hvilken omfattat en tid af två veckor, hafva sammanfallit de af Särö lawntennisklubb anordnade täflingar samt den stora ryttarfästen, för hvilken Särö fältrittklubb stått som arrangör. Konungen ägnade båda dessa idrottsevenemang liflig uppmärksamhet. Tennistäflingarne, hvilka räknar ett stort antal bemärkta spelare som deltagare, erbjödo en rad af synnerligen vackra och intressanta matcher.

Ryttartäflingarne, till hvilka ett 50 tal ryttare anmält sig som deltagare, däribland de flesta af landets

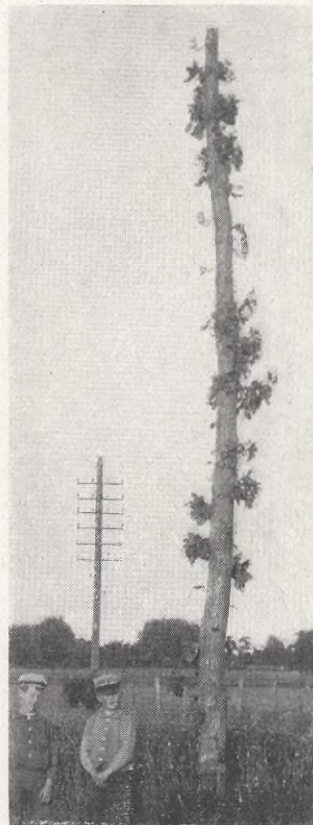


Foto. Nilsson, Kristianstad.

EN MED NYA SKOTT GRÖNSKANDE TELEGRAFSTOLPE AF EK, i vår uppsatt å järnvägslinjen Kristianstad-Åhus vid Hammarstad. on, tilldrar sig stor uppmärksamhet af resande



Dr. ARDASCHEFF, den under så ohyggliga omständigheter i Stockholms närhet af landsmän mördade ryssen.

DEN S. K. RYSKA VILLAN I BOLLSTANÄS, nära Rotebro, där mordgärningen utfördes.



Det mystiska försvinnandet af en i Stockholm bosatt ryss, *dr Ardaschef*, hvilket sedan någon tid tillbaka varit föremål för så liflig uppmärksamhet och intresserade utläggningar icke blott i i hufvudstaden utan i hela landet, har i dagarne fått sin förklaring, hvilken, ohygglig och skräckinjagande, besannat de hysta misstankarne, att försvinnandet stått i samband med ett brott, samtidigt med att den ställt i full belysning en grupp af de föraktliga och samhällsfarliga främmande individer, som här under krigsåren funnit en i så uppseendeväckande grad gästvänlig fristad.

Doktor Nikolai Ardalimovitz Ardascheff Feodoroff, som bosatte sig i Stockholm förligen höst, intog genom sin goda ekonomiska ställning och sin stora hjälpsamhet emot lanasmän en ganska framskjuten ställning inom den i hufvudstaden befintliga ryska kolonien. Den 5 juli afhämtades han i sin bostad vid Karlapan af en ryss, hvilken uppgaf sig heta Isvolsky, och begaf sig tillsammans med denne bort i en utanför väntande bil, i hvilken äfven två damer befunno sig. Från detta ögonblick har man saknat hvarje spår af *dr Ardascheff* ända tills en af de senaste dagarne, då Stockholms kriminalpolis efter verkställda spaningar lyckats klarlägga, att han fallit offer för en mordgärning.

Då *dr Ardascheff* som oivan nämmts lämnade sin bostad den 5 juli, fördes han i bil ut till villa Björknäs vid Bollstanäs i Frästa socken utanför Stockholm, hvilken beboddes af en fru Ronkonen samt ryske kosacköfversten Hadjélaché. I villan, där vid tillfället ett flertal ryssar befunno sig, kvarhölls Ardascheff till påföljande dag, då han ställdes inför en "ståndrätt" och som bolschevik dömdes till döden. Domen gick omedelbart i verkställighet. Sedan en viss Regiwald Lehrs bundit för Ardascheffs ögon och mun lade Hadjélaché snaran om hans hals och strypte honom, hvarefter liket med påbundna stenar sänktes i sjön Norrviken.

För mordet har häktats utom de båda ofvannämnda personerna äfven ryska undersåtarna Oswald Louis och George de Gysser, korvettkaptenen Alexander Schensnovitz, identisk med Isvolsky, samt löjtnanterna Olez och Igor Saitcewsky.

De i morddramat inblandade, af hvilka dock Hadjélaché och Lehrs förneka sin medbrottslighet, hafva velat gifva brottet politisk färg genom sin förklaring att Ardascheff dömts till döden i egenkap af bolschexik. Af allt att döma rör sig förbrytelsen

dock om ett rånmord i det att mördarne dels genom stöld dels genom förfalskning satt sig i besittning af ett den mördade tillhörigt större penningbelopp.

Dr Ardascheff, som var född i Moskwa 1883, var af gammal rysk adel. Före revolutionen utgaf han i Moskwa en mycket spridd rysk dämpublikation "Husmodern". Efter att tidigare hafva stått i kontakt med de ryska bolschevikerna synes han efter ankomsten till Stockholm hafva afbrutit förbindelsen med dem.

Hufvudpersonen i morddramat, kosacköfversten Mohammed Beck Hadjélaché, deltog på sin tid i kriget, häktades af bolschevikerna, men lyckades fly öfver till Stockholm, där han utgaf några nummer af en antibolschevickisk tidning. Af personer som känna honom betecknas han som en rå och samvetslös kosacktyp, hvilken icke ryggade tillbaka för något brott. Han har sålunda vid flera tillfällen sökt intrussera sina bekanta för förbrytarekupper med rån som syftemål.

Fru Ronkonen, som är den enda person af svensk härkomst, som är inblandad i den fruktansvärda förbrytelsen, har varit gift med en rysk officer, men skilts från denne.

Forts. fr. sid. 714.

ett i formen tillmötesgående svar, men förklarade samtidigt att Tyskland icke kunde precisera sina krigsmål, särskildt icke i hvad som gällde Belgien. Om, framhöll Erzberger, den tyska regeringen vid detta tillfälle handlat i öfverensstämmelse med riksdagens fredsresolution, så skulle freden kunnat vinnas redan vid den ifrågavarande tidpunkten. Som stöd för sin anklagelse mot Michaelis föredrog tal. dels Paccellis skrifvelse, dels den tyska regeringens svar därå.

Erzbergers afslöjande väckte ett omätligt uppseende öfver hela Tyskland och gaf upphof till en rad af våldsamma angrepp mot Michaelis, hvars ställande inför krigsrätt man påyrkade.

Affären har dock sedan framstått i en annan och för Michaelis fördelaktigare dager genom offentliggörandet äfven af den engelska not, som åtföljde den påfliga nuntiens skrifvelse. Noten har nämligen visat sig vara inenting annat eller mer än Englands svar på påfvens bekanta fredsmedlingsförsök, i hvilket svar man helt säkert med all rätt läst endast ett afslag.



Bild t. v.: DEN NORSK-AMERIKANSKA DANSKONSTNÄRINNAN MAGDA AAS. Sedan Lillebil Christensen träffats af ett svårt sjukdomsfall anses Magda Aas som hennes sannolika efterträdare i den norska dansintresserade publikens gunst.

Efter kamerabil af Aage Remfeldt, Kristiania.

Nederst: DEN SVENSKA SIMMAREN HARALD RHODIN, segrare i 100, 200 och 300 m. vid stora småtingar i Swinemünde, emottager sitt pris från den bekanta filmdrövan Pola Negri.

AF INTRESSE

för Hvar 8 Dags litterära medarbetare torde vara, att Redaktionen numera omedelbart läser manuskript och **inom åtta dagar därefter honorerar** i fall af antagande **eller** i motsatt fall **returnerar samma** för såvidt porto vidfogats manuskriptet.

INNEHÅLL. Doktor Klas Sondén (biografi och helsidesporträtt) — Konungen på Särö. — Utnämningar inom det högre armébefälet. — Nordiska musikfästen i Köpenhamn. — Minnesrummet efter Viktor Rydberg på Skansen. — Danske finansministern dr Edvard Brandes. — Det ryska morddramat i Stockholm. — Segerfästerna i Paris och London. — Veckans porträttgalleri. — Svenska porträtt i utländska samlingar, Af N. V. Hagström.



Efter fotograf

Klöver. Kom. A.-H. Hovot Nilqvistsparre, Sthlm.—Gbg.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.

För Berättelser och Historietter gäller ovillkorligt förbud.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG.